

Dosarul nr. 1ra-1297/2015

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Călugăreanu, de inculpat și de către avocatul acestuia, Valeriu Pascaru, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04 iulie 2014 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015, în cauza penală în privința lui:

Condrea Valeriu Petru, născut la 30
ianuarie 1968, locuitor în or. Ialoveni, str. 1 Mai
11,

Termenul de examinare a cauzei:

- *prima instanță: 01.04.2013 – 04.07.2014;*
- *instanța de apel: 29.07.2014- 30.06.2015;*
- *instanța de recurs: 22.08.2015- 11.11.2015;*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04 iulie 2014, Condrea Valeriu a fost condamnat:

- în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal la închisoare pe un termen de 3 ani;
- în baza art. 27-190 alin.(5) Cod penal la închisoare pe un termen de 8 ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul organelor publice pe un termen de 5 ani;
- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la închisoare pe un termen de 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul organelor publice pe un termen de 5 ani;
- conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Condrea Valeriu i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 18 ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul

organelor publice pe un termen de 5 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea de la Condrea Valeriu în beneficiul lui Tîmkiv Vladimir a prejudiciului material cauzat în mărime de 22000 Euro în lei RM conform cursului BNM la momentul executării și în beneficiul lui Selemet Serghei prejudiciului material cauzat, în mărime de 21000 Euro în lei RM conform cursului BNM la momentul executării.

Măsura preventivă în privința inculpatului pînă la intrarea sentinței în vigoare a fost stabilit arestul preventiv, termenul ispășirii pedepsei urmînd a fi calculat începînd cu 04 iulie 2014 cu includerea în termenul de pedeapsă a termenului reținerii preventive pe perioadele 17 ianuarie 2012-16 martie 2012 și 11 august 2012-03 iulie 2014.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că Condrea Valeriu, aproximativ la începutul lunii august 2009, cunoscînd faptul că cet. Lidia Mihai Maciura, a.n. 05.11.1968 deține în proprietate privată ap. 112 din str. D. Cantemir, 3 și respectiv ap.53 din str. Armenească 47, mun. Chișinău, urmărind scopul dobîndirii ilicite a bunurilor acesteia cît și a altor persoane, utilizînd mijloace tehnice moderne, în complicitate cu Maria Cernei, care de fapt nu cunoștea despre scopul infracțional al acestuia, a confecționat, deținut și ulterior folosit buletinul de identitate fals pe numele cet. Lidia Maciura, care constituie un document de o importanță deosebită, în care a fost imprimată poza numitei Maria Cernei, cu indicarea anului de naștere 1978. Ulterior, la 13.08.2009, la cerința lui Condrea Valeriu, Maria Cernei s-a prezentat la biroul notarului privat Mihaela Moraru din str. V. Pîrcălab, 35 ap.4, mun. Chișinău, unde, folosind buletinul de identitate fals A01046404 pe numele cet. Lidia Maciura, a.n. 05.11.1978, cod personal 0973101890477, a solicitat notarului Mihaela Moraru, autentificarea unei procuri pe numele lui Condrea Valeriu prin care îi încredințează administrarea tuturor bunurilor inclusiv și înstrăinarea bunurilor imobile și mobile ce îi aparțin cu drept de proprietate.

Tot el, la 13.08.2009 în temeiul buletinului de identitate fals A01046404 pe numele cet. Lidia Maciura, a.n. 05.11.1978, cod personal 0973101890477, prezentat de către cet. Maria Cernei, notarul Mihaela Moraru, fără să cunoască intențiile criminale ale acestuia, a autentificat procura nr.37402, astfel, Valeriu Condrea obținînd dreptul de a administra și înstrăina toate bunurile cet. Lidia Maciura.

În continuare, avînd scopul realizării intențiilor sale criminale anterior bine chibzuite manifestate prin confecționarea, deținerea și folosirea unui document oficial fals pentru a dobîndi ilicit dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile care aparțin lui Lidia Maciura și a bunurilor lui Vladimir Tîmkiv și Serghei Selemet, Valeriu Condrea, utilizînd mijloace tehnice moderne a supus modificării datele din procura nr. 37402, autentificată la 13.08.2009 de notarul Mihaela Moraru și anume, a schimbat anul nașterii lui Lidia Maciura din „1978” în „1968”, în rest procura conținînd datele lui

Lidia Maciura, a.n. 05.11.1968, cod personal 0973101890477.

Prin urmare, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor lui Lidia Maciura, în perioada 01.08.2009-15.09.2009, folosind aceleași mijloace tehnice moderne, Valeriu Condrea a confecționat contractul fals cu nr. 1144 din 27.03.2006 privind cumpărarea de către Lidia Maciura, a.n. 05.11.1968 a apartamentului cu nr.53 din str. Armenească 47, mun. Chișinău și în scopul voalării acțiunilor sale criminale și predării acestora a unui caracter aparent legal, personal a executat pe acest document semnăturile din numele persoanelor contractante, precum și a notarului Angela Cobăneanu.

Astfel, la 15.09.2009, Condrea Valeriu s-a prezentat la biroul notarului privat Cristina Nicolaescu, amplasat pe str. Tighina 49/3, mun. Chișinău, unde, folosind documente oficiale false și anume procura nr. 37402 din 13.08.2009 prin care lui Lidia Maciura îi încredințează administrarea tuturor bunurilor inclusiv și înstrăinarea bunurilor imobile și mobile ce îi aparțin cu drept de proprietate și contractul de vânzare-cumpărare nr. 1144 din 27.03.2006 a ap. 53 din str. Armenească 47, mun. Chișinău, a intenționat să vîndă lui Sergiu Cernei apartamentul nr. 53 din str. Armenească 47, care aparținea cu drept de proprietate lui Lidia Maciura.

Tot el, urmărind scopul de dobândire ilicită a bunurilor lui Lidia Maciura în proporții deosebit de mari, la 15.09.2009 s-a prezentat la biroul notarului privat Cristina Nicolaescu, amplasat pe str. Tighina 49/3, mun. Chișinău, unde, folosind procura falsă nr.37402 din 13.08.2009, prin care lui Lidia Maciura, născută la 05.11.1968 îi încredințează administrarea tuturor bunurilor inclusiv și înstrăinarea bunurilor imobile și mobile ce îi aparțin cu drept de proprietate și contractul fals nr. 1144 din 27.03.2006 privind cumpărarea de către aceasta a apartamentului nr.53 din str. Armenească 47, mun. Chișinău, a intenționat să vîndă acest bun imobil lui Sergiu Cernei.

În pofida acestui fapt, realizarea intențiilor sale criminale nu a fost posibilă din considerentul că notarul Cristina Nicolaescu a refuzat întocmirea actului notarial solicitat de către Valeriu Condrea pe motivul stabilirii faptului de falsificare a contractului nr.1144 din 27.03.2006 privind procurarea de către Lidia Maciura a ap.53 din str. Armenească 47, sesizînd despre acest fapt organele de drept.

În condițiile date, Condrea Valeriu a intenționat să o depoziteze pe Lidia Maciura de dreptul de proprietate asupra ap.53 din str. Armenească 47, valoarea căruia conform certificatului nr.0100/09/62832 din 14.09.2009 eliberat de către Agenția Relații Funciare și Cadastru constituia 348753 lei, acțiune care nu și-a produs efectul din cauze independente de voința acestuia.

Tot el, dispunînd de procura falsă nr.37402 din 13.08.2009 prin care Lidia Maciura, a.n. 05.11.1968 i-ar fi încredințat administrarea tuturor bunurilor inclusiv și înstrăinarea bunurilor imobile și mobile ce îi aparțin cu drept de proprietate, fiind conștient că ap.112 din str. D. Cantemir 3, mun. Chișinău este proprietatea lui Lidia Maciura, care de fapt nu i- a eliberat nici o procură în acest sens, la 26.08.2009 i-a cerut

lui Vladimir Tîmkiv acordarea unui împrumut bănesc în sumă de 22000 Euro, înșelându-l că pentru asigurarea rambursării împrumutului îi va transmite în ipotecă ap.112 din str. D. Cantemir 3, mun. Chișinău, imobil care îl gestionează în baza procurii nr. 37402 din 13.08.2009 eliberată de Lidia Maciura.

Fiind dus în eroare de către Condrea Valeriu, Vladimir Tîmkiv a acceptat cerințele acestuia, convenind să se întâlnească în aceeași zi la biroul notarului privat Cristina Nicolaescu, pentru întocmirea contractelor de împrumut și ipotecă.

La 26.08.2009, potrivit înțelegerii prealabile, Condrea Valeriu împreună cu Vladimir Tîmkiv s-au prezentat la biroul notarului privat Cristina Nicolaescu, amplasat în mun. Chișinău, str. Tighina 49/3, unde, în scopul însușirii prin înșelăciune a bunurilor lui Vladimir Tîmkiv, a prezentat notarului actele solicitate precum și procura falsă nr. 37402 din 13.08.2009, prin care Lidia Maciura, a.n. 05.11.1968, cod personal 0973101890477, deținătoarea buletinului de identitate A01046404, i-ar fi încredințat dreptul de gestionare a tuturor bunurilor, inclusiv și vânzarea ap. 112 din str. D. Cantemir 3, mun. Chișinău.

Astfel, lăsînd impresii eronate referitor la faptul că el este în drept de a gestiona legal bunurile lui Lidia Maciura, a.n. 05.11.1968, după semnarea contractului de împrumut a banilor și contractului ipotecar, acte autentificate și înregistrate la 26.08.2009 de către notarul privat Cristina Nicolaescu cu nr. nr.5289 și 5291, Valeriu Condrea a primit prin înșelăciune de la Vladimir Tîmkiv mijloace financiare în sumă de 22000 Euro, care la acel moment echivalau conform cursului valutar oficial cu 352457,76 lei, pricinuindu-i acestuia daune în proporții deosebit de mari.

În continuare, tot el, dispunînd de procura falsă nr.37402 din 13.08.2009 prin care Lidia Maciura, a.n. 05.11.1968 i-ar fi încredințat administrarea tuturor bunurilor inclusiv și înstrăinarea bunurilor imobile și mobile ce îi aparțin cu drept de proprietate, fiind conștient că ap.53 din str. Armenească 47, mun. Chișinău este proprietatea lui Lidia Maciura, a.n. 05.11.1968, care de fapt nu i-a eliberat nici o procură în acest sens, la 02.10.2009 i-a cerut lui Serghei Selemet acordarea unui împrumut bănesc în sumă de 21000 Euro, înșelându-l că pentru asigurarea rambursării împrumutului îi va transmite în ipotecă ap.53 din str. Armenească 47, mun. Chișinău, imobil care chipurile îl gestionează în baza procurii generale nr.37402 din 13.08.2009 eliberată de Lidia Maciura.

Tot atunci, fiind dus în eroare de către Condrea Valeriu, Serghei Selemet a acceptat cerințele acestuia, convenind să se întâlnească la biroul notarului privat Evghenii Berghii, pentru întocmirea contractelor de împrumut și ipotecă. La 02.10.2009, potrivit înțelegerii prealabile, Condrea Valeriu, împreună cu Serghei Selemet s-au prezentat la biroul notarului privat Evghenii Berghii, amplasat în mun. Chișinău, str. Pușkin 24, unde în scopul însușirii prin înșelăciune a bunurilor cet. Serghei Selemet, a prezentat notarului actele solicitate precum și procura falsă nr.37402

din 13.08.2009 potrivit căreia lui Lidia Maciura, a.n. 05.11.1968, cod personal 0973101890477, deținătoarea buletinului de identitate A01046404, i-ar fi încredințat dreptul de gestionare a tuturor bunurilor, inclusiv și vânzarea ap.53 din str. Armenească 47, mun. Chișinău. Lăsînd impresii eronate referitor la faptul că el este în drept de a gestiona legal bunurile lui Lidia Maciura, a.n. 05.11.1968, după semnarea contractului de împrumut a banilor și contractului ipotecar, acte autentificate și înregistrate la 02.10.2009 de către notarul privat Evghenii Berghii cu nr. 7336 și 7337, Valeriu Condrea a primit prin escrocherie de la Serghei Selemet bani în sumă totală de 21000 Euro, care conform cursului valutar oficial constituiau 349139,7 lei, cauzîndu-i acestuia daune în proporții deosebit de mari.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

- *Inculpatul*, solicitînd admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri prin care în să fie achitat pe capetele de învinuire privitor la art. 27, 190 alin. (5), art. 190 alin. (5) Cod penal, iar referitor la infracțiunea prevăzută de art. 361 alin.(2) lit. b),c) Cod penal, solicită aplicarea unei pedepse mai blînde.

În susținerea apelului declarat inculpatul a indicat că nu este de acord cu sentința considerînd-o ilegală și neîntemeiată, deoarece nu a avut nici o intenție criminală de obținere ilegală a imobilului, proprietate a lui Maciura Lidia, recunoscută parte vătămată, iar ea nici nu a depus plîngere către organele de drept deoarece a fost de acord să-i elibereze procură din numele ei cu împuternicirea de a gaja și vinde acest imobil. Totodată, inculpatul a indicat că a gajat acest imobil la obținerea creditului, dar nu a efectuat tranzacția de vânzare-cumpărare a imobilului lui Maciura Lidia prin ce se demonstrează că el nu a avut interese și scopuri criminale.

Referitor la creditele beneficiate de la partea vătămată Tîmkiv Vladimir și Selement Serghei, inculpatul a menționat că a dat acești bani pentru procurarea materiei prime „Cherestea” deoarece activînd în II „Eugen Condrea” avea o comandă de obiecte de tîmplărie, uși, ferestre și alte obiecte de tîmplărie, astfel inculpatul a indicat că a fost înșelat de persoana la care a transmis banii pentru „cherestea” care o importă din Rusia regiunea Bremsc și din aceste motive a fost nevoit să plece peste hotare la serviciu ca să întoarcă banii la partea vătămată Tîmkiv Vladimir și Șelement Serghei. Învinuirile acuzării sunt ilegale și neîntemeiate din motiv că în dosar a fost învinuită și soția sa Condrea Iana și dată în căutare internațională, deși la momentul săvîrsirii acestei infracțiuni ea nici nu se afla pe teritoriu R.Moldova.

De asemenea, în motivarea apelului se mai indică că instanța de fond nu a luat în considerație recunoașterea de către el a vinei privind falsificarea și confecționarea documentelor oficiale, instantaneu menționînd că probele prezentate de acuzătorul de stat confirmă doar parțial vinovăția sa de comiterea infracțiunilor de care este acuzat.

Mai mult ca atît indică că demersul său și declarațiile sale acceptate de instanța de fond nu au fost luate în considerație la emiterea sentinței, astfel fiind încălcate

drepturile sale conform art. 385 Cod de procedură penală. Învinuirea înaintată reprezintă o interpretare neobiectivă și tendențioasă a circumstanțelor stabilite de organul de urmărire penală, or partea acuzării nu a prezentat nici o probă care ar confirma faptul că contractele de împrumut încheiate între Condrea Valeriu și părțile vătămate Tîmkiv Vladimir și Selement Serghei sunt ilegale, prin urmare, inculpatul a conchis că în acțiunile sale lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 27-190 alin. (5) Cod penal și anume, lipsește un element obligatoriu al laturii obiective a infracțiunii - acțiunea sau inacțiunea ce ar indica că el a avut intenția de a o înșela pe proprietara imobilului gajat, Maciura Lidia.

- *Avocatul Valeriu Pascaru*, în interesele inculpatului, solicitînd admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în cuantumul minim prevăzut de articolul respectiv, de asemenea, avînd în vedere că inculpatul pînă la numirea cauzei spre judecare s-a aflat sub arest preventiv, în temeiul art. 88 alin. (5) Cod penal, să fie dispusă liberarea completă de executarea pedepsei stabilite sub formă de amendă și achitarea inculpatului pe art. 27, 190 alin. (5) și art. 190 alin. (5) Cod penal din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele acestor infracțiuni cu eliberarea imediată a inculpatului de sub arest din sala ședinței de judecată.

În susținerea apelului, avocatul a indicat că, la adoptarea sentinței, instanța de fond nu a respectat prevederile art. 384, 385, 389 și 394 Cod de procedură penală, astfel că instanța de judecată la adoptarea sentinței a constatat drept dovedite fapte (acțiuni), care în realitate nu au fost săvîrșite (confirmate prin probe) de către inculpat, dîndu-le o încadrare juridică greșită.

Conform sentinței, instanța a constatat drept dovedite faptele incriminate lui Condrea Valeriu de organul de urmărire penală, însă recunoscîndu-l vinovat de comiterea mai multor infracțiuni, instanța era obligată să se pronunțe în sentință referitor la probele ce susțin concluziile privind vinovăția și aprecierea juridică pe fiecare infracțiune în parte.

Concluzionînd referitor la vinovăția lui Condrea Valeriu Petru de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 361 alin. (2), art. 27-190 alin. (5) și art. 190 alin. (5) Cod penal instanța s-a referit la probele administrate în instanța de judecată și anume la declarațiile părților vătămate, martorilor și materialele cauzei, probe care în viziunea apărării, confirmă cu certitudine exclusiv doar faptul comiterii de către inculpat a faptelor prejudiciabile privind participarea la confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false. Din acest motiv sentința în partea ce ține de încadrarea juridică a acțiunilor lui Valeriu Condrea în temeiul art. 361 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal nu se contestă.

Apărarea nu este de acord cu încadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 27,190 alin.(5) Cod penal, deoarece nu este dovedit faptul că Condrea Valeriu a întreprins careva acțiuni să o înșele pe Lidia Maciura. Astfel, în acțiunile inculpatului lipsește intenția de a o înșela pe Lidia Maciura, prin urmare, ultimul urmează a fi achitat pe acest capăt de învinuire în temeiul art. 390 alin (1) pct. 3 Cod de procedură penală.

Consideră ilegală și condamnarea lui Condrea Valeriu pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, deoarece în instanța de judecată nu au fost prezentate dovezi care ar confirma că contractele de împrumut încheiate cu Vladimir Tîmkiv la 26.08.2009 și Serghei Selemet la 02.10.2009 ar fi fost anulate. Mai mult, în instanța de judecată nu a fost dovedită intenția inculpatului de a însuși banii împrumutați, iar prin declarațiile inculpatului și documentele prezentate se confirmă faptul că dînsul a plecat peste hotarele țării, în scopul de a câștiga bani pentru a întoarce sumele împrumutate.

În viziunea apelantului și pedeapsa stabilită inculpatului în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, este prea aspră și inechitabilă, ne fiind luate în considerație prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal. Mai mult, s-a menționat că antecedentele penale ale inculpatului sunt stinse și această circumstanță nu poate avea vre-un impact în cazul din speță, a recunoscut vina și se căiește de cele săvîrșite, astfel, că instanța urmează să aibă în vedere că inculpatul s-a aflat în închisoare aproape 2 ani, termen care în cazul admiterii apelului, ar fi echitabil pentru infracțiunea săvîrșită.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015, a fost admis apelul inculpatului Condrea Valeriu și al avocatului Valeriu Pascaru în interesele inculpatului, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în partea numirii pedepsei definitive, prin care inculpatului a fost stabilită pedeapsa în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumularea parțială a pedepselor numite, sub formă de 10 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul organelor publice pe un termen de 5 ani.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, audiind participanții la proces în raport cu probele acumulate la dosar a conchis că la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că Condrea Valeriu a săvîrșit infracțiunile imputate lui. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectîndu-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a menționat că, deși inculpatul recunoaște doar comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b),c) Cod penal, vinovăția acestuia în

săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 27, 190 alin. (5) și art. 190 alin. (5) Cod penal, se dovedește integral cu probele care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, și care combat argumentele apelurilor înaintate, cum ar fi:

- *declarațiile părților vătămate Tîmkiv Vladimir, Selemet Serghei; declarațiile martorilor Maciura Lidia, Selemet Victor, Cernei Maria, Cernei Sergiu, Berghii Evghenii, Toacă Natalia, Rotari Ecaterina, Cristina Nicolăescu, Darii Maria, Zagaevschi(Sînchetru) Oxana, Potop Lilia, Moraru Mihaela; cât și materialele cauzei, inclusiv:*

- *contractul de vânzare-cumpărare din 27.02.2006, potrivit căruia cet. Lidia Maciura a cumpărat de la cet. Dan Șeican ap.53 din str. Armenească, 47, act transmis de către Valeriu Condrea prin intermediul lui Vladimir Tîmkiv lui Lev Bucșpun și ridicat de la ultimul la 23.10.2009 (vol. I, f.d. 112-113);*

- *cererea lui Valeriu Condrea din 18.08.2009, prin care acesta solicită eliberarea duplicatului contractului nr.1-1357 din 05.09.1995 privind cumpărarea de către cet. Lidia Maciura a ap. 112 din str. D. Cantemir 3, mun. Chișinău și copia filei nr.59 din Monitorul Oficial nr. 121-123(3454-3456) anexată la cerere de către acesta din care relevă că sub nr. 7637 a fost publicat anunțul privind pierderea de către Lidia Maciura a contractului cu nr. 1-1357 din 05.09.2005, actele ridicate la 27.01.2010 de la Arhiva Națională de Stat (vol. I, f.d. 182-184);*

- *dosarul cadastral cu nr. 010020513401.053 pe bunul imobil nr. 53 din str. Armenească 47, în care se află cererea cet. Valeriu Condrea cu nr. 0100/09/60095 din 03.09.2009 privind eliberarea copiilor din dosarul cadastral, copia procurii înregistrată cu nr.37402 din 13.08.2009 la biroul notarului Mihaela Moraru prin care Lidia Maciura îi încredințează lui Valeriu Condrea administrarea tuturor bunurilor, cererea cet. Valeriu Condrea din 03.09.2009 privind eliberarea copiei contractului de vânzare - cumpărare din 27.03.2006 cu nr. 1144, cererea lui Valeriu Condrea cu nr. 0100/09/61532 din 08.09.2009 privind eliberarea contractului de vânzare-cumpărare și cererea cet. Valeriu Condrea din 14.09.2009 privind eliberarea extrasului din capitolul al RBI(U), dosarul cadastral nr. 010020710801.112 privind bunul imobil cu nr. 112 din str. D. Cantemir 3, în care se află cererea cet. Valeriu Condrea din 20.08.2009 privind eliberarea în regim de urgență a extrasului din capitolul-supliment al RBI(U), copia procurii înregistrată cu nr.37402 din 13.08.2009 la biroul notarului Mihaela Moraru prin care Lidia Maciura îi încredințează lui Valeriu Condrea administrarea tuturor bunurilor și contractul de ipotecă semnat între cet. Vladimir Tîmkiv și Valeriu Condrea înregistrat la 26.08.2009 de către notarul Cristina Nicolăescu (vol. I, f.d. 189-232);*

- *Exemplarul 1 al procurii seria AA 624377 în original, autenticată la 13.08.2009 cu nr.37402, de către notarul privat Mihaela Moraru, prin care cet. Lidia Maciura, a.n. 05.11.1968, i-ar fi împuternicit lui Valeriu Condrea administrarea*

tuturor bunurilor care le deține; declarația scrisă a cet. Valeriu Condrea din 15.09.2009, potrivit căreia cet. Lidia Maciura din momentul dobândirii dreptului de proprietate asupra imobilului pînă la 15.09.2009 nu este căsătorită;

- cererea din 15.09.2009, prin care Valeriu Condrea solicită notarului privat Cristina Nicolaescu de a autentifica contractul de vânzare-cumpărare a ap.53 din str. Armenească 47, mun. Chișinău, pretinsul cumpărător fiind Sergiu Cernei; certificatul nr. 01-23/697 din 10.09.2009, privind lipsa sau existența restanțelor față de buget de către contribuabilul Lidia Maciura și contractul nr.1 144 din 27.03.2006

privind vânzarea-cumpărarea ap.53 din str. Armenească 47, mun. Chișinău, semnat din numele vânzătorului D.Șeicaru, cumpărătorului L.Maciura și notarului privat A.Cobăneanu, acte prezentate notarului privat Cristina Nicolăescu de către Valeriu Condrea la 15.09.2009 (vol.II, f.d. 2-18);

- exemplarul 2 al procurii nr.37402 din 13.08.2009, ridicat la 21.10.2009 de la notarul Mihaela Moraru, prin care cet. Lidia Maciura, a.n. 05.11.1978 încredințează cet. Valeriu Condrea administrarea bunurilor (vol. II, f.d. 24-25);

- raportul de expertiză nr. 368 din 28.07.2011, potrivit căruia, textul „Maciura Lidia” de pe ex. 1 și ex.2 al procurii întocmite pe blancheta seria AA №624377 autentificată la 13.08.2009 de către notarul Mihaela Moraru, prin care cet. Lidia Maciura îi încredințează lui Valeriu Condrea administrarea tuturor bunurilor a fost executată de către cet. Maria Cernei și nu Lidia Maciura (vol. II, f.d. 175-182); procura din 10.09.2009 ridicată la 21.10.2009 de la notarul Mihaela Moraru, prin care cet. Valeriu Condrea, în temeiul procurii nr.37402 din 13.08.2009 eliberată de către cet. Lidia Maciura a.n. 05.11.1968, îi încredințează lui Igor Mahu reprezentarea intereselor referitor la ap.53 din str. Armenească 47(vol. II, f.d. 27);

- contractul de împrumut nr.7336 din 02.10.2009 și contractul de ipotecă nr. 7337 din 02.10.2009, acte autentificate de notarul privat Evghenii Berghii, potrivit cărora cet. Serghei Selemt i-a dat cu împrumut lui Valeriu Condrea bani în sumă de 21000 Euro pe un termen de 3 luni iar debitorul ipotecar Valeriu Condrea, acționînd în bază procurii pretins eliberate de către Lidia Maciura care i-ar încredința administrarea bunurilor, transmite creditorului ipotecar Serghei Selemet dreptul asupra ap.53 din str. Armenească 47 mun. Chișinău, acte ridicate la 21.10.2009 de la notarul privat Evghenii Berghii (vol. I, f.d. 116-122);

- contractul de împrumut nr.5289 din 26.08.2009, conform căruia cet. Vladimir Tîmkiv i-a dat cu împrumut lui Valeriu Condrea 22000 Euro pe un termen de 3 luni; contractul de ipotecă nr.5291 din 26.08.2009, autentificat de notarul privat Cristina Nicolaescu, prin care debitorul ipotecar Valeriu Condrea transmite în ipotecă creditorului ipotecar Vladimir Tîmkiv ap. 112 din str. D. Cantemir 3, mun. Chișinău; declarația scrisă personal de către Valeriu Condrea din 26.08.2010 prin care confirmă faptul că cet. Lidia Maciura din momentul dobândirii dreptului de proprietate pînă la

26.08.2009 nu este căsătorită și copia procurii nr.37402 din 13.08.2009, prin care cet. Lidia Maciura, a.n. 05.11.1968, îl împuternicește pe Valeriu Condrea să-i administreze toate bunurile ce-i aparțin, acte ridicate la 11.11.2009 de la notarul Cristina Nicolăescu (vol. I, f.d. 129-177);

-raportul de expertiză nr. 1955-1960 din 26.07.2010, potrivit căruia, cuvintele „Șeican D.” și „Maciura L.” precum și semnăturile din numele acestora de pe contractele din 27.03.2006 privind cumpărarea de către cet. Lidia Maciura a ap.53 din str. Armenească 47, acte prezentate de către Valeriu Condrea lui Lev Bucșpun și notarului Cristina Nicolăescu (Vol. I f.d. 112 și Vol. II, f.d. 11), semnătura din rubrica „debitor ipotecar” aplicată în contractul de ipotecă nr. 5291 semnat între Vladimir Tîmkiv și Valeriu Condrea privind transmiterea ap.112 din bd. D. Cantemir 3, act autentificat la 26.08.2009 de către notarul Cristina Nicolăescu (Vol. I, f.d. 223-229). Semnătura din rubrica „împrumutat” aplicată în contractul de împrumut nr.7336, potrivit căruia Serghei Selemet îi dă cu împrumut lui Valeriu Condrea 21000 Euro, act autentificat la 02.10.2015 de către notarul Evghenii Berghii (Vol. I, f.d. 116), semnătura din rubrica „debitor ipotecar” aplicată în contractul de ipotecă nr.7337 semnat între Serghei Selemet și Valeriu Condrea privind transmiterea ap.53 din str. Armenească 47, act autentificat la 02.10.2009 de către notarul Evghenii Berghii (Vol. I, f.d. 117- 119); semnăturile și textul manuscris din cererea datată cu 18.08.2009 și adresată Ministerului Justiției (Arhiva Națională de Stat) prin care se solicită eliberarea duplicatului contractului nr. 1-1357 din 05.09.1995 privind cumpărarea de către cet. Lidia Maciura a ap.112 din str. D. Cantemir 3, mun. Chișinău, precum și înscrisul din rubrica "semnătura" din procura datată cu 10.09.2009 ridicată la 21.10.2009 de la notarul Mihaela Moraru, prin care cet. Valeriu Condrea, în temeiul procurii nr.37402 din 13.08.2009 pretins eliberată de către cet. Lidia Maciura, a.n. 05.11.1968, îi încredințează cet. Igor Mahu reprezentarea intereselor referitor la ap.53 din str. Armenească 47, au fost executate personal de către Valeriu Condrea. În fraza „Maciura Lidia născută la data de 05.11.1968, titulara buletinului de identitate A01046404” de pe originalul ex. 1 al procurii de pe blancheta seria AA № 624377 autentificată la 13.08.2009 de către notarul Mihaela Moraru, prin care cet. Lidia Maciura îi încredințează lui Valeriu Condrea administrarea bunurilor, procură ridicată la 15.09.2009 de către notarul Cristina Nicolăescu de la Valeriu Condrea, se conțin semne de schimbare în textul „1968” prin răzăluirea cifrei inițiale „7” cu ulterioara adăugare a cifrei „6”, textul inițial fiind „1978”, adică date reflectate în buletinul de identitate fals pe numele numitei Lidia Maciura, folosit la 13.08.2009 de către cet. Maria Cernei și confirmate prin ex.2 al procurii din 13.08.2009 aflate la notarul M. Moraru. Contractele din 27.03.2006 privind cumpărarea de către cet. Lidia Maciura a ap.53 din str. Armenească 47, acte prezentate de către Valeriu Condrea lui

Lev Bucşpun și notarului Cristina Nicolăescu (Vol. I, f.d. 112 și Vol. II, f.d. 11), au fost confecționate cu folosirea tehnicii de multiplicat;

-copia buletinului de identitate A 01046404 pe numele cet. Lidia Maciura, a.n. 05.11.1978, în care este imprimată fotografia numitei Maria Cernei, act confecționat de către Valeriu Condrea și folosit la 13.08.2009 de cet. Maria Cernei în vederea perfectării procurii privind încredințarea administrării bunurilor, ridicată la 21.10.2009 de la notarul Mihaela Moraru (Vol. II, f.d. 26; 33);

-sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 31.10.2011, prin care Maria Cernei a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii de deținere și folosire a buletinului fals pe numele cet. Lidia Maciura, a.n. 1978. Totodată aceasta reprezintă o probă ce confirmă vina lui Valeriu Condrea în confecționarea, deținerea și ulterior folosirea în comun cu Maria Cernei a unui document fals de o importanță deosebită (Vol. II, f.d. 21-25);

Astfel, instanța de apel, analizând multitudinea probelor enumerate, apreciindu-le, conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, a constatat că ele demonstrează cu certitudine vina inculpatului Condrea Valeriu în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 361 alin. (2) lit. b), c), 27, 190 alin. (5) și 190 alin. (5) Cod penal, or, declarațiile părților vătămate, dar și a martorilor coroborează și indică incontestabil la culpabilitatea inculpatului Condrea Valeriu în comiterea infracțiunilor supra menționate.

S-a mai punctat că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunile imputate lui, or aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile legale. Astfel, instanța de apel a indicat că nu pot fi reținute argumentele invocate de către inculpat și avocatul Valeriu Pascaru referitor la faptul că instanța de fond a făcut o analiză superficială circumstanțelor în speță și neîntemeiat a conchis asupra vinovăției lui Condrea Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 190 alin. (5), 190 alin. (5) Cod penal, or, recunoscându-se de către inculpat, dar și de avocat săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, acțiunile inculpatului au avut tangență directă cu documente de importanță deosebită documente oficiale care au acordat drepturi, eliberate de o autoritate publică, aparținând inculpatului, din care au rezultat drepturi patrimoniale, ceea ce a dus ulterior la realizarea infracțiunilor prevăzute de art. art. 27, 190 alin. (5), 190 alin. (5) Cod penal.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut că elementele infracțiunilor prevăzute de art. art. 27, 190 alin. (5), 190 alin. (5) Cod penal se află în concurs cu elementele infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, or, din materialele cauzei s-a constatat cu certitudine că inculpatul Condrea Valeriu prin acțiunile sale a înșelat părțile vătămate prin prezentarea unor date false, dar și ascunderea unor informații a

căror anunțare era obligatorie, aceste acte de înșelăciune fiind manifestate prin prezentarea procurii generale și a altor documente, în baza cărora ulterior inculpatul a prejudiciat părțile vătămate. Prin urmare, motivele invocate de partea apărării dar și de inculpat, poartă un caracter declarativ, nefiind probate dar instantaneu combătute de probele analizate și apreciate de instanța de fond, care indică cu certitudine la culpabilitatea inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate.

Cu referire la stabilirea pedepsei în privința inculpatului, Colegiul considerând exagerat termenul pedepsei definitive, ținând cont atât de prevederile art. 7 alin. (1), 75 alin. (1) Cod penal, recomandărilor pct. 3 și 4 a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție ”cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale” cât și de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, faptul că inculpatul a recunoscut vina parțial și se căiește de cele comise, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, se caracterizează pozitiv, a determinat la casarea sentinței anume în această parte cu pronunțarea unei noi hotărâri și stabilirea unei pedepse definitive mai blânde.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

- *Procuror*, care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului și casarea parțială a deciziei și menținerea sentinței fără modificări, deoarece apelurile inculpatului și avocatului au fost greșit admise.

În motivarea recursului procurorul a menționat că nu este de acord cu motivarea instanței de apel referitor la individualizarea pedepsei care a ignorat criteriile prevăzute de art.7, 75 Cod penal, cât și recomandările Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție “*Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale*” nr.16 din 31.05.2004, potrivit căreia instanțele trebuie să asigure aplicarea măsurilor aspre de pedeapsă față de persoanele care au săvârșit infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave. Astfel, pedeapsa aplicată de către instanța de apel inculpatului prin care s-a redus din pedeapsa aplicată de prima instanță, nu va atinge scopul pedepsei penale, fiind una prea blândă în raport cu circumstanțele cauzei.

- *Inculpat*, care fără a invoca un temei prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală, făcând trimitere la unele încălcări de procedură care au fost expuse și în cererea sa de apel, solicită admiterea recursului și emiterea unei hotărâri prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege, non-privativă de libertate.

- *Avocatul Valeriu Pascaru în numele inculpatului*, care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală solicită admiterea recursului, casarea totală a sentinței și deciziei Curții de Apel Chișinău și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a menționat:

-instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, și anume că instanța de fond nu a respectat întocmai prevederile art. 384, 385, 389 și 394 Cod de procedură penală;

-în sentință nu este indicat distinct care anume acțiuni ale inculpatului sunt încadrate juridic în baza art. 361 alin. (2) lit. ”b, c” Cod penal, care în baza art. 27-190 alin. (5) Cod penal și care acțiuni în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, totodată nu sunt indicate probele care confirmă, în viziunea instanței de judecată vinovăția inculpatului aparte pe fiecare capăt de acuzare;

-probatoriul administrat atât de instanța de fond cât și de cea de apel privitor la condamnarea inculpatului în baza art. 27-190 alin. (5) și art. 190 alin. (5) Cod penal, nu demonstrează indubitabil vinovăția acestuia de cele incriminate;

-organul de urmărire penală în ordonanța de punere sub învinuire și instanțele de judecată în descrierea faptei infracționale nu au indicat că Condrea Valeriu a intenționat s-o deposedeze pe Lidia Maciura de proprietate prin influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere, or art. 190 Cod penal prevede răspundere penală exclusiv pentru dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere;

- partea apărării în cererea de apel a solicitat instanței să dispună achitarea lui Valeriu Condrea în temeiul art. 390 alin. (1) p. 3 Cod de procedură penală pe capătul de acuzare prevăzute de art. 27-190 Cod penal, deoarece în acțiunile lui lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii și anume lipsește un element obligatoriu al părții obiective - acțiuni care ar confirma intenția inculpatului de a o înșela pe Lidia Maciura și de asemenea lipsește partea subiectivă, cu alte cuvinte intenția lui Condrea de a o înșela pe Lidia Maciura;

- apreciind declarațiile părților vătămate Vladimir Tîmkiv și Serghei Selemet și a inculpatului Condrea Valeriu, se reliefează că în acțiunile ultimului lipsesc cu desăvârșire elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, deoarece inculpatul a avut intenția de a împrumuta banii de la Vladimir Tîmkiv și Serghei Selemet și nu dobândirea lor prin înșelăciune, iar procura falsă utilizată la încheierea contractului de ipotecă, a fost folosită pentru determinarea părții vătămate să-i acorde împrumutul. Astfel, prin probatoriul administrat nu se confirmă intenția lui Condrea de a dobândi prin înșelăciune mijloacele bănești de la părțile vătămate. Consideră recurentul că relațiile dintre inculpatul Condrea Valeriu pe de o parte și Vladimir Tîmkiv și Serghei Selemet pe de altă parte în ceea ce privește încheierea și executarea contractelor de împrumut le sunt aplicabile normele de drept civil;

- la pornirea proceselor penale a fost încălcat termenul de 30 zile stabilit de art. 274 alin. (1) Cod de procedură penală, astfel că ordonanțele din 11.03.2010 și 13.03.2010 de pornire a proceselor penale, sunt nule;

-este de remarcat și faptul că la momentul emiterii deciziei recurate au expirat mai mult de 5 ani de la momentul comiterii de către Condrea Valeriu a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin.(2) Cod penal, iar instanța de apel nu s-a expus asupra liberării lui de răspundere penală pe motiv că a expirat termenul de prescripție. Se menționează că deși Condrea Valeriu de către organul de urmărire penală a fost anunțat în căutare, dînsul nu a fost informat despre faptul că a fost recunoscut în calitate de bănuit și învinuit și nu s-a sustras de la urmărirea penală, fapt ce rezultă din materialele cauzei.

5.1. Asupra recursului declarat de procuror a depus referință avocatul Valeriu Pascaru în interesele inculpatului prin care solicită respingerea acestuia ca inadmisibil.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

6.1 Referitor la recursurile ordinare declarate de către procuror și inculpat.

Colegiul penal reține că din textul recursului procurorului rezultă că se invocă drept temei art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, iar inculpatul în recursul său nu invocă nici un temei prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală, deși solicită o pedeapsă mai blîndă, cerință ce cade sub incidența pct. 10 al art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, iar conform art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului în cazul cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.**

Astfel, instanța de recurs precizează că procurorul referindu-se la pct. 6 din norma menționată nu indică care anume eroare de la acest punct a fost comisă de către instanța de apel la adoptarea soluției, mai mult ca atât, nu și-a argumentat motivul invocat.

Reeșind din textul deciziei atacate, Colegiul constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la menținerea parțială a sentinței instanței de fond, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Mai mult ca atât, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, la examinarea cauzei a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 27, 99 - 101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu au confirmat vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

Colegiul mai constată că, nici temeiul de casare prevăzut la pct. 10) alin.1) art.427 Cod de procedură penală la care se mai referă procurorul nu este aplicabil din punct de vedere al prezentei erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor procesual-penale fiind legală și întemeiată. Totodată, Colegiul reține că acuzatorul de stat este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor făptuitorului, însă critică hotărîrea contestată doar în partea pedepsei, considerînd că instanța de apel nejustificat a diminuat pedeapsa aplicată de către instanța de fond.

Conform art.75 Cod penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.*

Reieșind din prevederile art.75 alin.(1) Cod penal, *la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.*

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei.

De asemenea, se reține că, la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după

quantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmînd ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuază sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvîrșite.

În speță, Colegiul penal constată că instanța de apel reducînd pedeapsa cu închisoare stabilită inculpatului de prima instanță, ca fiind considerată prea aspră în raport cu fapta comisă și cu gravitatea infracțiunilor săvîrșite, motivul acestora, persoana celui vinovat, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și condițiile de viață ale acestuia, corect a stabilit o pedeapsă mai blîndă, acordînd deplină eficiență prevederilor art.61, 75 și 76 Cod penal.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală la care face referință acuzatorul de stat, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa numită inculpatului fiind aplicată de către instanța de apel în limitele legii, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursurilor declarate de procuror și inculpat, ca fiind vădit neîntemeiate.

Referitor la încălcările la care face trimitere inculpatul, Colegiul penal reiterează că conform procesului verbal de prezentare învinuitului și apărătorului acestuia a materialelor de urmărire penală din 22.03.2013 (f.d. 197, Vol.3) după luarea cunoștinței de materialele urmăririi penale, atît învinuitul cît și apărătorul au declarat că careva cereri și demersuri nu au, respectiv nu au avut obiecții asupra materialelor cauzei și acțiunilor de urmărire penală efectuate. Careva plîngerii împotriva acțiunilor și actelor pretinse a fi ilegale, ale organului de urmărire penală de către inculpat sau avocat nu au fost înregistrate, astfel că Colegiul nu a constatat careva temeiuri de aplicare a prevederilor art. 385 Cod de procedură penală.

Cît privește cerința inculpatului de a-i fi stabilită o pedeapsă mai blîndă decît cea prevăzută de lege cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, Colegiul menționează că în speță nu sunt prezente careva circumstanțe excepționale care ar micșora esențial gravitatea faptelor comise și a consecințelor lor, astfel, la caz nu sunt motive de aplicare a normei respective, pedeapsa, după cum s-a menționat mai sus fiind una echitabilă.

6.2 Referitor la recursul ordinar declarat de avocatul Valeriu Pascaru în numele inculpatului.

În susținerea recursului, se invocă temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală și dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor și a vinovăției inculpatului Condrea Valeriu în comiterea infracțiunilor imputate.

Din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel a examinat cauza în privința lui Condrea Valeriu sub toate aspectele, complet și obiectiv, cu respectarea prevederilor art. 414, 417 alin. (1) pct. 7) și 8) Cod de procedură penală și a făcut o analiză amplă probelor prezentate cu expunerea argumentărilor sale, iar probele administrate în cauză,

au fost verificate și apreciate în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității lor, iar în ansamblu, în coroborare cu alte probe.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs concluzionează că, atât instanța de fond cât și instanța de apel corect au conchis că învinuirea adusă lui Condrea Valeriu este bazată pe probe care confirmă vinovăția acestuia.

Potrivit art.190 Cod penal dobândirea ilicită a bunurilor urmează să fie înfăptuită prin înșelăciune, elemente ce au fost încriminate inculpatului.

Sub acest aspect instanța de recurs menționează:

Latura obiectivă a escrocheriei se exprimă prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere. Astfel, elementul material se realizează prin acțiunea de dobândire ilicită a bunurilor, fiind întregit cu altele două, conținute în textul normei de încriminare - înșelăciune sau abuz de încredere.

Prin dobândire ilicită a bunurilor legiuitorul prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține (pentru sine sau pentru altul) transmiterea voită în proprietate, posesiune, detenție a bunului mobil sau imobil, altor valori străine sau dreptului asupra acestora.

Înșelăciunea întrunește în sine variate metode, procedee și tehnici de operare ale făptuitorului - denaturarea informațiilor despre sine, despre apartenența de firmă și posibilitățile financiare; dezinformarea victimei privitor la marfă, etc; ascunderea unor informații, fapte, împrejurări obligatorii pentru comunicare victimei ș.a.;

Abuzul de încredere are la bază relațiile interpersonale stabilite între făptuitor și victimă, care la rîndul lor au în suport relații de prietenie, de serviciu, de afaceri etc. care, cunoscînd o anumită evoluție și avînd amprenta încrederii, sunt exploatate cu rea-voință de potențialul escroc a realizarea rezoluției infracționale.

Prin oricare dintre cele două modalități - înșelăciunea sau abuzul de încredere, care în realitate se și pot suprapune, făptuitorul induce victima în eroare, îi creează o falsă reprezentare a realității, indiferent de mijloacele utilizate, pentru a realiza transmiterea voită, sub incidența sa ori a altei persoane bunului sau dreptului asupra lui, ce aparține celui supus manoperelor frauduloase.

Pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări. Aptitudinea unui mijloc sau metode de a induce în eroare depinde și de personalitatea victimei, de gradul de instruirea educație, mediul din care provine, de starea psihică în care se găsea în momentul săvîrșirii faptei etc.

Latura subiectivă a infracțiunii se manifestă prin intenție directă.

Reeșind din cele enunțate mai sus referitor la elementele infracțiunii imputate lui Condrea Valeriu în raport cu hotărârile menționate, instanța de recurs susține poziția instanțelor ierarhic inferioare și anume că, probele prezentate și cercetate în ședințele

instanțelor de judecată, demonstrează tentativa de dobândire ilicită prin înșelăciune a bunurilor cet. Maciura Lidia, în proporții deosebit de mari și dobândire ilicită prin înșelăciune a bunurilor cet. Tîmkiv Vladimir și Selemet Serghei, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

Colegiul penal reiterează că inculpatul recunoaște comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin.(2) lit. b) și c) Cod penal, adică confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficial false inclusiv și a unui document de importanță deosebită, de către două sau mai multe persoane. Astfel, după cum s-a menționat mai sus, pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări, or, în cazul din speță inculpatul a lăsat impresii eronate părților vătămate Tîmkiv Vladimir și Selemet Serghei, prezentîndu-le procura falsă precum că el este în drept de a gestiona legal bunurile cet. Maciura Lidia, în vederea primirii de la ei în împrumut a unor sume de bani.

Cît ține de argumentul avocatului referitor la faptul că instanțele ierarhic inferioare au făcut o analiză superficială circumstanțelor în speță și neîntemeiat au conchis asupra vinovăției inculpatului în baza art. art. 27, 190 alin. (5) și 190 alin. (5) Cod penal, Colegiul reiterează că, sub aspect obiectiv, tentativa reprezintă, în primul rînd un început de executare a acțiunii îndreptate nemijlocit împotriva valorii sociale ocrotite de Codul penal. În speță, inculpatul a comis falsul documentului, fapt recunoscut de el, ulterior folosindu-l în vederea dobîndirii ilicite a bunurilor, avînd intenția de a o deposeda pe cet. Maciura Lidia de dreptul de proprietate asupra ap.53 din str. Armenească, 47, mun. Chișinău, realizarea intențiilor sale fiind curmate de notarul Cristina Nicolaescu care a stabilit falsificarea contractului nr. 1144 din 27.03.2006. Astfel, Colegiul concluzionează că este vădită intenția în acțiunile inculpatului a o înșela pe cet. Maciura Lidia, or, nu poate fi înșelată victima, dacă documentele false rămîn la făptuitor, nefiind folosite de către acesta. Confecționînd documentul în scopul dobîndirii ilicite ulterioare a bunurilor altei persoane, făptuitorul realizează prima etapă în activitatea infracțională legată de comiterea escrocheriei. Mai mult, dacă folosirea documentelor oficial false, care acordă drepturi sau eliberează obligații, a fost realizată alături și a avut ca scop dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, ținînd cont de parametrul laturii subiective, de faptul că intenția infracțională nu a fost realizată decît în parte, cele săvîrșite urmează a fi calificate în baza art. 27, 190 Cod penal.

Cu referire la expirarea termenului prescripției de atragere la răspunderea penală, Colegiul penal menționează că infracțiunea prevăzută de art. 361 alin.(2) lit. b),c) Cod penal, face parte, conform art. 16 Cod penal din categoria celor mai puțin grave, iar conform art. 60 alin.(1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă au expirat 5 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni mai puțin grave. Prescripția se suspendă, dacă persoana care a săvîrșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată prin schimbarea domiciliului, actelor de identitate etc. Într-o

asemenea situație timpul suspendării prescripției nu intră în termenul de prescripție, iar curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau al autodenunțării.

În șeptă, s-a constatat că la 17.11.2009 de către procurorul Andrei Balan, bănuitul Condrea Valeriu a fost citat pentru a se prezenta la Procuratura Anticorupție la 25.11.2009 și 15.12.2009 (f.d. 75,76, Vol.3). Ulterior, neprezentându-se la chemarea procurorului, a fost dispusă în privința lui Condrea Valeriu aducerea silită, însă nu a fost stabilit locul aflării lui (f.d.79-81, vol.3), ca urmare fiind anunțat în căutare. Aceste investigații efectuate combat poziția avocatului precum că Condrea Valeriu a fost recunoscut în calitate de bănuیت și învinuit fără a fi informat despre acest fapt, or de către OUP s-au întreprins toate măsurile în vederea depistării lui Condrea Valeriu.

Totodată, instanța de recurs menționează că poziția avocatului nu este una legată de poziția inculpatului, deoarece în recursul său solicită achitarea acestuia pe motiv că nu este vinovat, însă inculpatul în recursul ordinar solicită o pedeapsă fără privațiune de libertate.

Din conținutul recursului declarat de avocat, se evidențiază că autorul critică aprecierea probelor administrate la caz. Aici, Colegiul reține, că aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Colegiul constată că, decizia Curții de Apel Chișinău a răspuns la toate motivele invocate în apel, prin urmare, criticele formulate de recurent, sunt identice cu cele invocate în cererea de apel, iar instanța de apel, examinându-le nu era obligată de a face o motivare asupra fiecărui argument, limitându-se doar la verificarea legalității și temeiniciei hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, verificând suplimentar probele cercetate în instanța de fond în raport cu motivele apelului declarat, adoptând o decizie care corespunde prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune.

La acest capitol, Colegiul remarcă că potrivit practicii CEDO, în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (Garcia Ruis contra Spaniei, Hei le contra Finlandei).

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs constată că temeiurile invocate de recurenți se combat prin materialele cauzei și nu semnalizează în esență presupusele erori de drept, astfel încât, hotărârile atacate cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, fiind descrise detaliat și argumentat în decizia instanței de apel, acceptate și de către instanța de recurs care în totalitatea lor resping argumentele recursurilor.

În acest context, Colegiul conchide că temeiurile pentru recursurile ordinare declarate de recurenți nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs și din aceste considerente sunt inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Călugăreanu, de inculpat și de către avocatul acestuia, Valeriu Pascaru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015, în cauza penală în privința lui Condrea Valeriu, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 02 decembrie 2015.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun